

СОВЕТ
СТАРОКЫРЛАЙСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ
ТАТАРСТАН
ул. Тукая, д. 2, с. Нижние Метески,
Арский муниципальный район, 422022
Тел. (84366)56-2-93, факс (84366)56-2-93. E-mail: Kuper.Ars@tatar.ru

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ИСКЕ КЫРЛАЙ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ
Тукай урамы, 2 йорт, Түбән Мәтәсә
авылы, Арча муниципаль районы, 422022

**Иске Кырлай авыл жирлеге
КАРАРЫ**

« 01 » июль 2019 ел

№ 108

**Арча муниципаль районы Иске Кырлай авыл жирлеге жирле үзидарә
органныры законнарына һәм муниципаль норматив хокукий актларына
үзгәрешләр керту мониторингы үткәру туринда Нигезләмә раслау туринда**

Арча муниципаль районы Иске Кырлай авыл жирлеге жирле үзидарә
органныры тарафыннан кабул ителгән (бастырылган) законнарга һәм муниципаль
норматив хокукий актларга үзгәрешләр керту мониторингы үткәру буенча Арча
муниципаль районы Иске Кырлай авыл жирлеге жирле үзидарә органныры
эшчәнлеген камилләштерү максатында, Арча муниципаль районы Иске Кырлай
авыл жирлеге Уставына таянып, Арча муниципаль районы Иске Кырлай авыл
жирлеге Советы карар чыгарды:

1. Арча муниципаль районы Иске Кырлай авыл жирлеге жирле үзидарә
органныры законнарына һәм муниципаль норматив хокукий актларына үзгәрешләр
керту мониторингы үткәру туринда бирелгән Нигезләмәне расларга.

2. Арча муниципаль районы Иске Кырлай авыл жирлеге жирле үзидарә
органнырына:

үз нормаларын чыгару эшчәнлегендә әлеге Каарның 1 нче пункты белән
расланган Нигезләмәгә таянып эш итәргә;

әлеге Нигезләмә үтәлеше очен жаваплы кешеләрне билгеләргә;

жаваплы итеп билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфаи
курсәтмәләренә тиешле үзгәрешләр кертергә.

3. Элеге каарны Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Иске
Кырлай авыл жирлеге Уставында билгеләнгән тәртиптә халыкка житкөрөргә, шулай
ук Интернет мәгълүмати-телеинформациян чөлтәрендә Татарстан Республикасы
Арча муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

4. Элеге каарның үтәлешен тикшерүне Иске Кырлай авыл жирлеге
башлыгына йөкләргә.

5. Элеге каар аны рәсми рәвештә бастырганнан соң ун көн үткәч үз көченә
керә.

Иске Кырлай авыл жирлеге

Сиражетдинов Ф.Г.

Расланды
 Арча муниципаль районы
 Иске Кырлай
 авыл жирлеге Советының
 2019 елның «01» июль
 №108 номерлы карары белән

**Арча муниципаль районы Иске Кырлай
 авыл жирлеге жирле үзидарә органнары законнарына һәм муниципаль
 норматив хокукий актларына үзгәрешләр керту мониторингы үткәру турында
 Нигезләмә**

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Арча муниципаль районы Иске Кырлай авыл жирлеге жирле үзидарә органнары законнарына һәм муниципаль норматив хокукий актларына үзгәрешләр керту мониторингы (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарә органнары) жирле үзидарә органнары тарафыннан үз вәкаләтләре чикләрендә муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару), аларга үзгәрешләр керту яки үз көчләрен югалткан дип тану (кире кагу) максатында мәгълүмат жыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү буенча системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлек алып баруны күздә тота.

2. Мониторинг **Арча муниципаль районы Иске Кырлай** авыл жирлеге жирле үзидарә органнары тарафыннан башкарыла.

3. Жирле үзидарә органнарында мониторинг үткәру өчен жаваплы кешеләр билгеләнә.

4. Мониторинг үткәрунең максатлары:

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатында муниципаль актларны кабул итү, аларга үзгәрешләр керту яки үз көчләрен югалткан дип тану ихтыяжлары барлыгын ачыклау;

муниципаль актларда коллизияләр, каршылыклар, бушлыкларны, хокукий жайга салуда кабатлауларны бетерү;

жирле үзидарә органнарының хокукий-норматив базасын системага китерүне тәэммин итү;

муниципаль актларда ришвәтчелек факторларын ачыклау;

гамәлдә файдаланылмаган (әһәмиятен югалткан) яки кулланылмый торган муниципаль актларны яки аларның аерым нигезләмәләрен (нормаларын) ачыклау;

хокук куллану нәтиҗәлелеген арттыру; муниципаль актларны тормышка ашыру нәтиҗәлелеген киметә торган факторларны ачыклау;

жирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан муниципаль актлар үтәлешен тикшерүгә ярдәм күрсәтү;

нормалар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

5. Мониторинг үз эченә:

федераль конституция законнарын, федераль законнарны, Россия Федерациясенең башка закон актларын;

Россия Федерациясе Президенты указларын, Россия Федерациясе Хөкүмәте

каарларын, федераль башкарма хакимият органдары норматив хокукий актларын, федераль дәрәждәге башка законга кагылышлы норматив хокукий актларны;

Татарстан Республикасы закондарын һәм башка норматив хокукий актларын;

Арча муниципаль районы Иске Кырлай авыл жирлеге Уставын, муниципаль актларны жыюны, гомумиләштерүне, анализлауны һәм бәяләүне ала.

6. Мониторинг үткәрү өчен нигез булып тора:

федераль һәм республика актларына үзгәрешләр керту;

хокукий жайга салуның аерым өлкәсендә муниципаль актлар куллануны анализлау;

прокуратура органдарынан кергән мәгълүмат;

муниципаль актларда булган кимчелекләр яки аларны камилләштерү кирәклеге турында массакүләм мәгълүмат чараларынан кергән мәгълүмат;

муниципаль актларның камил булмавы турында, шул исәптән:

Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары регистрына кертелгән муниципаль актларга карата Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы уздырган хокукий экспертиза нәтижәләрен;

вәкаләтле затлар тарафынан тиешле тәртиптә үткәрелгән муниципаль актларның ришвәтчелеккә каршы экспертизасы нәтижәләрен;

конференция, семинарлар, ачык тыңдаулар, жәмәгать фикер альшулары һәм жирле үзидарә органдары тарафынан уздырыла торган башка чараларның йомгаклау документларын үз эченә алган гражданнардан, юридик затлардан, шул исәптән ижтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмалардан, шәхси эшмәкәрләрдән, дәүләт хакимияте органдарынан, муниципаль берәмлекләрнен вәкиллекле органдары депутатларынан кергән мөрәҗәгатьләр.

II. Мониторинг үткәрү тәртибе

7. Жирле үзидарә органдары үз вәкаләтләренә караган сораулар буенча әлеге Нигезләмәнен 4 нче пункттында курсәтелгән жавааплы кешеләр белән берлектә мониторинг уздыра.

Мониторинг үткәрү максатында эшче төркемнәр төзелергә, киңашмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәkle мәгълүмат соратып алынырга, Татарстан Республикасының, Россия Федерациясе субъектларының башка муниципаль берәмлекләре тәҗрибәсе өйрәнелергә, башка эш төрләре кулланылырга мөмкин.

8. Мониторинг:

әлеге Нигезләмәнен 6 нчы пункттында курсәтелгән актларны;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәждәге норматив хокукий актларны дәгъвалиау эшләре буенча суд актларын (суд практикасын);

прокурор актларын анализлау аша башкарыла.

9. Мониторинг үткәрү, жирле үзидарә органдарының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча башкарылган нормалар чыгару нәтижәләрен билгеләү максатында жирле үзидарә органдарында муниципаль норматив хокукий актлар реестрын булдыру һәм алып бару тәртибе турында муниципаль берәмлекләрнен вәкиллекле органдары карары нигезендә алыш барыла торган муниципаль норматив хокукий актлар кулланыла.

10. Мониторинг үткөрү барышын жиңелләштерү өчен мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары (аларның операторлары белән контракт, килемеш төзү мөмкинлеге булган очракта) кулланыла. Алар:

«Консультант Плюс» мәгълүмат системасында тикишерүгә куелган законнар һәм башка норматив хокукий актларга үзгәрешләр кертү түрүнда;

«Консультант Плюс» мәгълүмат системасында тиешле хокук өлкәсе буенча яңалыклар кертелү түрүнда;

«Кодекс» мәгълүмат компаниясының «Төбәк законнары аналитигы» («Аналитик регионального законодательства») автоматлаштырылган мәгълүмат системасына муниципаль актларның законнарга туры килмәү очраклары түрүнда мәгълүмат керүнә тәэмин итә.

Мониторинг үткөрү барышын жиңеләйтү максатында башка мәгълүмат системалары сервислары кулланылырга мөмкин.

11. Муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару), аларга үзгәрешләр кертү яки уз көчләрен югалткан дип тану (кире кагу) максатында мониторинг үткәргән вакытта әлеге Нигезләмәнен 9 нчы пунктында күрсәтелгән анализ белән беррәттән муниципаль актларны куллану гамәле түрүндагы мәгълүмат түбәндәгә критерийлар буенча бәяләнә:

кешे һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) кирәклеген билгели торган югарырак юридик көчкә ия норматив хокукий актлар булу;

муниципаль акт кабул иткәндә жирле үзидарә органы вәкаләтләре чигендә эш итү;

муниципаль актта ришвәтчелек факторлары булу;

ижтимагый мөнәсәбәтләрне хокукий жайга салуда тулышык;

хокук нормалары коллизиясе;

юридик-техник характердагы хatalар булу;

кулланган вакытта муниципаль акт нигезләмәләренен мәгънәсен бозу;

муниципаль хокукий актны кулланганда хокуксыз яисә нигезсез каарлар, гамәлләр (гамәл кылмау) булу;

норматив хокукий актларны куллану практикасы булу;

норматив хокукий актларны куллануның бертөрле практикасы булмау;

муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм аларның әчтәлеге;

муниципаль акт белән жайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мережәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерүү (канәгатьләндерүүдән баштарту) түрүнда законлы көченә кергән суд актлары һәм аларны кабул итү нигезләре булу (саны).

12. Мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль актларга үзгәреш кертүнә таләп итүче федераль һәм республика законнарына кертелгән үзгәрешләр ачыкланса, жирле үзидарә органнары тарафыннан:

муниципаль актка үзгәрешләр кертү түрүнда, муниципаль актларның үз көчен югалтуы түрүнда, яңа муниципаль акт кабул итү түрүнда муниципаль акт проектлары эшләнә;

муниципаль актларны югарырак юридик көчкә ия булган актларга туры китеүрүгө юнәлдерелгән башка чараптар күрелә.

13. Федераль һәм республика законнары актларына кертелгән үзгәрешләр муниципаль актларга да үзгәреш кертуне таләп иткән очракта мониторинг федераль яки республика акты чыкканнан соң 30 көн эчендә башкарыла.

Мониторинг үткәрүгә нигез булып гражданнардан, юридик затлардан, шәхси эшмәкәрләрдән, дәүләт хакимиите органнарыннан, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларыннан кергән мөрәҗәгатьләр, шулай ук прокуратура мәгълуматы торган очракта, «Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль законда билгеләнгән вакыт аралыгында карала торган прокурор актларыннан тыш, мониторинг мондый мөрәҗәгать һәм мәгълумат кергән көннән соң 30 көн эчендә үткәрелә. Мониторинг үткәру нәтижәләре турында мөрәҗәгать итүчегә хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнары актларының ерак перспективада үз көченә керә торган үзгәрешләре ачыкланган очракта жирле үзидарә органнарының нормалар чыгару эшчәнлеге планнарына тиешле төзәтмәләр керту турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижәләрен тормышка ашыру

14. Мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль акт проектын эшләү һәм муниципаль актны кабул итү федераль һәм (яки) республика законнары актына үзгәреш керткәннән соң, әлеге Нигезләмәнен 14 иче пунктының өченче кызыл юлында күрсәтелгән очрактан тыш, ике айдан да соңга калмычча баşкарыла.

15. Мониторинг үткәру өчен җаваплы кешеләр жирле үзидарә органнары житәкчеләре алдында хисаптан соң килүче айның 5 числовыннан да соңга калмычча мониторинг нәтижәләре турында хисап tota.

15.1. Мониторинг нәтижәләре турында хисап (мәгълумат) үз эченә түбәндәгә мәгълуматларны алырга тиеш:

- мониторинг үткәру объекты турында;
- мониторинг үткәргән кешеләр турында;
- мониторинг үткәру вакыты турында;
- хокукий жайга салуның кыскача бәяләмәсе, мониторинг үткәру сәбәбе.

15.2. Мониторинг нәтижәләре турында хисап (мәгълумат) үз эченә түбәндәгә мәгълуматларны алырга мөмкин:

- хокукий жайга салуның ачыкланган проблемалары турында;
- муниципаль актларга үзгәрешләр керту һәм (яки) яңа муниципаль актлар кабул итү, кире кагу буенча тәкъдимнәр;
- хокукий мөнәсәбәтләрнең аерым өлкәсендә хокукий жайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән һәм мониторинг нәтижәләренә нигезләнгән башка тәкъдимнәр.

16. Мониторинг нәтижәләре буенча яңа кабул ителгән муниципаль актлар законда каралган тәртиптә һәм вакыт аралыгында Татарстан Республикасы муниципаль хокукий актлар регистрына керту өчен жибәрелә.

Әлеге регистрга керту өчен мониторинг нәтижәләре буенча ачыкланган, анда

булмаган муниципаль актлар жибәрелә.

17. Мониторинг нәтижәләреннән чыгыш, нормалар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләнергә мөмкин.

IV. Жаваплылық

18. Мониторинг үткәру, жирле үзидарә органнары эшчәнлегенә караган хокукый жайга салуның тиешле өлкәсендә муниципаль актларны федераль һәм республика законнары белән тәңгәлләштерүне вакытында башкару өчен мониторинг үткәру һәм хокук чыгару эшчәнлеге өчен жаваплы кешеләр шәхси (шул исәптән дисциплинар) жавап бирә.

19. Мониторинг нәтижәләре буенча тискәре нәтижәләргә, шул исәптән гражданинага, юридик затларга, жәмғиятькә һәм дәүләткә зиян китергән гамәлләр (гамәл кылмау) өчен жирле үзидарә органнары житәкчеләре закон буенча жавап бирә.
